

PEREȚII SUNT RECI

(1943)

— ...așa că Grant le-a spus să vină cu el la o petrecere pe cinste și asta a fost de-ajuns. Sincer, a fost o idee absolut genială să-i ia cu el. Cine știe, poate o să reușească să ne readucă la viață.

Fata care vorbea scutură scrumul țigării pe covorul persan și se uită la gazdă cu aerul că-și cere scuze.

Gazda își aranjă rochia neagră, mulată și își strânse buzele nervoasă. Era foarte tânără, micuță de statură și desăvârșită. Avea o față palidă, încadrată de păr negru lucios și folosise un ruj cam închis la culoare. Trecuse de ora două, era obosită și ar fi vrut ca toată lumea să-și ia tălpășița, deși nu era ușor să scape de vreo treizeci de persoane, mai ales când majoritatea băuseră scotch-ul tatălui ei. Liftierul venise de două ori să se plângă de tărăboiul din apartament, iar ea trebuise să-l trateze cu un cocktail, asta fiind în fond motivul vizitei. Iar acum marinarii... la naiba cu toate astea.

— E în regulă, Mildred, serios. Ce importanță mai au câțiva marinari în plus sau în minus? Sfinte Dumnezeule, sper că n-o să spargă nimic. Vrei să te duci în bucătărie și să vezi ce se întâmplă cu cuburile de gheață? Mă ocup eu de noii tăi amici.

— Sincer, draga mea, nu cred că-i nevoie să faci asta. Din câte îmi dau seama, nu le-a trebuit mult să se simtă ca acasă.

Gazda se îndreptă spre oaspeții neașteptați. Formau un grup compact într-un colț al salonului, uitându-se absenți, fără să aibă aerul că se simt în largul lor.

Cel mai arătos dintre ei își mototoli nervos șapca și spuse:

— N-am știut că e vorba de o astfel de petrecere, domnișoară. Bănuiesc că nu vă face plăcere prezența noastră aici.

— Nici vorbă, sunteți bineveniți. Ce Dumnezeu ați face aici dacă nu v-aș vrea în casa mea?

Marinarul păru jenat.

— Fata aia, Mildred, și amica ei ne-au agățat într-un bar și habar n-am avut c-o să ajungem într-o astfel de casă.

— E ridicol, e complet ridicol ce spui, zise gazda. Ești din sud, nu-i așa?

Marinarul își vârî șapca la subsuoară și păru că se simte mai în largul lui.

— Sunt din Mississippi și bănuiesc că n-ați pus piciorul pe acolo, nu-i așa, domnișoară?

Fata își îndreptă privirea spre fereastră și își umezi buzele cu limba. Obosise de toată tevatura asta, era extrem de obosită.

— Ba da, îl minți ea. E un stat superb.

— Domnișoară, cred că faceți confuzie cu alte locuri, zise omul rânjind. Vă asigur că nu-s multe locuri demne de privit în Mississippi, cel mult poate pe lângă Natchez.

— Oh, Natchez, desigur. Am fost colegă la școală cu o fată din Natchez. O chema Elizabeth Kimberly. O cunoști?

— Nu, n-am idee cine e.

Brusc își dădu seama că rămăsese singură cu marinarul. Amicii lui se îngrămădiseră în jurul pianului, unde Les cânta melodii de Cole Porter. Mildred avusese dreptate când spusese că se simțeau ca acasă.

— Hai, am să-ți pregătesc o băutură, îi spuse ea. Ceilalți n-au decăt să se descurce singuri. Mă cheamă Louise, așa că nu-mi mai spune domnișoară.

— Pe sora mea o cheamă Louise, iar pe mine Jake.

— Da? Ce coincidență încântătoare.

Își netezi părul și îi zâmbi cu buzele rujate prea închis.

Se îndreptară spre camera alăturată, ea fiind conștientă că marinarul urmărea cum i se mula rochia pe șolduri. Se strecură înăuntru împingând ușa din spatele barului.

— Hai, spune-mi ce vrei să bei. Avem scotch, whisky și rom. Ce zici de un pahar de rom cu Coca-Cola?

— Sigur, zâmbi el mângâind suprafața netedă și lucioasă a barului. Vă spun drept, n-am văzut niciodată un astfel de apartament. E ca-n filme.

Fata amestecă gheața din pahar cu un bețișor.

— Dacă vrei, îți arăt rapid și restul. E destul de încăpător; pentru un apartament, vreau să spun. Casa noastră de la țară e mult, mult mai mare.

Cuvintele ei sunară ciudat. Erau mult prea arogante. Se întoarse și puse la loc sticla cu rom. Observă în oglindă că marinarul se uita fix la ea, sau poate prin ea.

— Câți ani ai? o întrebă el.

Îi trebui un minut să reflecteze serios. Avea obiceiul să mintă tot timpul în privința vârsta ei, așa că uneori uita adevărul. Ce importanță avea dacă îi știa vârsta adevărată sau nu? Așa că-i spuse:

— Șaisprezece ani.

— Și n-ai fost niciodată sărutată?

Fata râse, nu atât de banalitatea replicii, cât de răspunsul ei.

— Vrei să spui dacă am fost vreodată violată?

Își îndreptă privirea spre el și băgă de seamă că tânărul era scandalizat, apoi amuzat, iar în cele din urmă diferit.

— Pentru Dumnezeu, nu te mai uita așa la mine. Nu sunt o fată rea.

Marinarul roși, iar fata ieși din spatele barului și-l luă de mână.

— Vino să-ți arăt apartamentul.

Îl conduse pe un coridor lung, decorat pe alocuri cu oglinzi, și-i arată toate încăperile. Tânărul se uită admirativ la covoarele noi, în culori pastel, ca și la amestecul plăcut de mobile moderne și de epocă.

— Asta e camera mea, spuse ea și îi deschise ușa. Nu lua în seamă harababura dinăuntru, nu toate lucrurile îmi aparțin, mai toate fetele au venit aici să se pudreze.

Nu avea de ce să se simtă jenată, camera era într-o ordine perfectă. Patul, mesele și veioza erau albe, dar pereții și covorul aveau o culoare verde-închis care sugera răceală.

— Ei, Jake, ce părere ai, mi se potrivește?

— N-am mai văzut niciodată așa ceva, soră-mea nici nu m-ar crede... Dar pereții nu-mi plac, dacă mă ierți că spun asta, verdele ăsta... e atât de rece.

Fata păru încurcată și, neștiind cum să răspundă, întinse brațul și atinse peretele de lângă măsuta de toaletă.

— Ai dreptate. Cu pereții adică, sunt reci.

Îl privi în ochi și o clipă avu o expresie greu de descifrat, încât el nu-și dădea seama dacă era pe cale să izbucnească în râs sau în plâns.

— Nu voiam să spun asta. La naiba, nici măcar nu știu ce voiam să spun.

— Vorbești serios sau e doar un eufemism?

Tânărul nu reacționează, așa că fata se așează pe marginea patului ei alb.

— Hai, zise ea, stai jos să fumăm o țigară. Ce s-a întâmplat cu băutura ta?

Marinarul se așează alături.

— Am lăsat-o la bar. Pare așa liniștit aici, după vacarmul din sufragerie.

— De când ești în marină?

— De opt luni.

— Ți place?

— N-are nici o importanță dacă îmi place sau nu... Am văzut o groază de locuri pe care altminteri nu le-aș fi văzut.

— Atunci de ce te-ai înrolat?

— Urma să fiu chemat la datorie și marina mi s-a părut pe gustul meu.

— Și chiar e pe gustul tău?

— Păi, nu prea mă dau în vânt după stilul ăsta de viață și nu-mi place să primesc ordine. Nici ție nu ți-ar plăcea, nu?

Fata nu-i răspunde și-și vârî o țigară între buze. Tânărul îi aprinse un chibrit și mâna ei se frecă de mâna lui, care tremura, iar flacăra chibritului pâlpoi nesigură. Trase fumul în piept și spuse:

— Vrei să mă săruți, nu-i așa?

Îl privi cu atenție și observă că tânărul roșește tot mai mult.

— De ce n-o faci?

— Nu ești genul ăla de fată. Mi-e teamă să sărut o fată ca tine, ca să nu spun că mi se pare că te distrezi pe seama mea.

Fata râse și suflă fumul spre tavan.

— Încetează cu asta, vorbești ca un erou dintr-o melodramă victoriană. La ce te referi când spui că nu sunt „genul ăla”? N-are nici o importanță dacă vrei să mă săruți sau nu. Aș putea să-ți dau o explicație, dar nu merită. O să ajungi să mă consideri nimfomană.

— Nici măcar nu știu ce înseamnă asta.

— Ce dracu' vezi, asta vreau să spun. Tu ești bărbat, un bărbat adevărat; sunt sătulă de băieții slabi și efemi-nați ca Les. Eram curioasă să văd cum ar fi, asta-i tot.

Tânărul se aplecă spre ea.

— Ești o puștoaică nostimă, îi spuse el și o luă în brațe.

O sărută, îi mângâie umărul, apoi își lăsă mâna pe sânul ei.

Fata se răsuci și îl împinse violent, iar tânărul se prăbuși pe covorul verde și rece. Fata se ridică și se uită lung unul la altul.

— Ești o javră, îi zise ea și apoi îl pământul peste fața uimită.

Fata deschise ușa, își netezi rochia și se întoarse la petrecerea din sufragerie. Tânărul rămase o clipă pe covor, apoi se ridică și se îndreptă spre hol, dar își aminti că-și lăsase șapca în camera albă. Nu-i mai păsa însă, nu voia decât să iasă de acolo.

Gazda aruncă o privire în sufragerie și-i făcu semn lui Mildred să vină la ea.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Mildred, dă-i afară pe indivizii ăștia, pe marinarii ăștia. Unde se cred, la Clubul Marinarilor?

— Ce s-a întâmplat? Te-a supărat individul ăla?

— Ah, nu, nu-i decât un mitocan provincial care n-a văzut în viața lui o asemenea casă și i s-a urcat la cap. Ce plictiseală de moarte, m-am ales cu o durere de cap. Vrei să mă scapi de ei, te rog?

Fata consimți și gazda se întoarce pe coridor și intră în camera mamei ei. Se așează pe șezlongul tapisat cu catifea și se uită la tabloul abstract de Picasso. Luă o perniță împodobită cu dantelă și și-o apăsă cât putu de tare pe față. Astă-seară avea să se culce în această cameră cu pereți roz-pal și calzi.

VIZONUL DOAMNEI MUNSON

(1944)

Doamna Munson termină de aranjat în părul ei castaniu un trandafir de in și se trase înapoi din fața oglinzii, pentru a observa efectul florii. Apoi își trecu mâinile peste șolduri... Rochia era prea strâmtă și n-avea ce-i face. „Alte modificări n-o să ajute la nimic“, își spuse ea furioasă. Aruncă o ultimă privire dezgustată imaginii sale din oglindă, se întoarse și intră în sufragerie.

Ferestrele erau deschise și în încăpere răsună o hărmălaie înfiorătoare. Doamna Munson locuia la etajul trei, iar peste drum se afla curtea unei școli de stat. Zgomotul era de nesuportat mai ales spre sfârșitul după-amiezii. Ah, dacă ar fi știut asta înainte să semneze contractul de închiriere! Mormăi nemulțumită și închise ambele ferestre; din punctul ei de vedere, n-aveau decât să rămână închise pentru următorii doi ani.

Doamna Munson era însă mult prea entuziasmată pentru a se enerva cu adevărat. Culmea, Vini Rondo venea să-i facă o vizită. Vini Rondo... chiar în după-amiaza asta! Când se gândea la vizită, simțea fluturi în stomac. Se împliniseră cinci ani de când Vini era în Europa. De câte ori doamna Munson se afla într-un grup care discuta despre război, nu scăpa ocazia să spună: „Știți, am o bună

prietenă care e chiar acum la Paris. Vini Rondo era acolo când au intrat nemții în oraș! Am coșmaruri înfiorătoare când mă gândesc prin ce trece acum.“ Doamna Munson vorbea de parcă propria-i soartă ar fi atârnat în cumpănă.

Dacă la petrecere era cineva care nu auzise această istorie, doamna Munson se grăbea să dea explicații despre amica ei. „Știți“, spunea ea, „Vini e o fată foarte talentată, interesată de artă și lucruri de felul ăsta. Ei bine, nu ducea lipsă de bani, așa că mergea în Europa cel puțin o dată pe an. În fine, după moartea tatălui ei, și-a făcut bagajele și s-a stabilit acolo definitiv. Doamne, a avut și o aventură sentimentală și s-a măritat cu un soi de baron sau conte. Poate c-ați auzit de ea, Vini Rondo. Cholly Knickerbocker avea obiceiul să pomenească de ea tot timpul.“ Și o ținea așa, de parcă ar fi fost o lecție de istorie.

„Vini s-a întors în America“, își spuse ea continuând să se delecteze la acest gând. Scutură pernițele verzi de pe canapea și se așază. Cercetă încăperea cu o privire critică. Ciudat cum nu ești conștient de ce te înconjură decât atunci când îți vine cineva în vizită. Noua servitoare era o raritate, fiind la înălțimea standardelor de dinainte de război, se gândi doamna Munson, oftând mulțumită.

Soneria sună brusc. Sună de două ori până ca doamna Munson să se poată mișca, atât era de emoționată. Se controlă și în cele din urmă se duse să răspundă.

Pentru moment, doamna Munson nu o recunoscuse.

Femeia care îi apăruse în față nu avea o coafură la modă, de fapt părul îi atârna lăptos, părând neîngrijit. O rochie cu flori în ianuarie? Doamna Munson încercă să-și ascundă dezamăgirea din voce când spuse:

— Vini, scumpa mea, te-aș fi recunoscut oriunde.

Femeia rămase în prag. Avea la subsuoară o cutie roz, iar ochii ei cenușii o cercetară cu curiozitate pe doamna Munson.

— Serios, Bertha? Vorbea cu o șoaptă ciudată. Frumos din partea ta, foarte frumos. Și eu te-aș fi recunoscut, deși te-ai cam îngrășat, nu-i așa?

Apoi dădu mâna cu ea și intră în cameră. Doamna Munson se simțea jenată și nu știa ce să zică. Pășiră în sufragerie braț la braț și se așezară.

— Vrei niște sherry?

Vini clătină din capul ei mic și brunet.

— Nu, mulțumesc.

— Poate niște scotch sau altceva? o întrebă doamna Munson disperată.

Ceasul figurină de pe căminul fals bătu discret. Doamna Munson nu remarcase niciodată cât de tare se putea auzi sunetul.

— Nu, spuse Vini pe un ton hotărât, îți mulțumesc, dar nu vreau nimic.

Resemnată, doamna Munson luă din nou loc pe canapea.

— Hai, scumpo, spune-mi tot ce s-a mai întâmplat. Când te-ai întors în State?

Îi plăcea cum sună „State“.

Vini își puse cutia mare roz între picioare și își încrucia mâinile.

— M-am întors de aproape un an, zise ea și se opri văzând expresia uimită de pe chipul gazdei, dar n-am fost la New York. Firește, aș fi luat legătura cu tine mai devreme, dar am fost în California.

— O! California. Ador California! exclamă doamna Munson, deși, în realitate, nu fusese niciodată mai la vest de Chicago.

Vini zâmbi, iar doamna Munson observă ce dinți neregulați avea și trase concluzia că le-ar prinde bine un periaj strașnic.

— Așa că atunci când m-am întors la New York săptămâna trecută, m-am gândit imediat la tine, continuă Vini. M-am chinuit să aflu ce număr de telefon ai, nu-mi mai aminteam prenumele soțului.

— Albert, interveni doamna Munson inutil.

— Dar, în cele din urmă, am aflat și uite c-am venit. Știi, Bertha, am început să mă gândesc serios la tine când am hotărât să scap de haina de vizon.

Doamna Munson observă că vizitatoarea ei roșește brusc.

— Haina ta de vizon?

— Da, zise Vini și ridică pachetul roz. Ai admirat-o întotdeauna. Mai ții minte vizonul meu? Ai spus întotdeauna că-i cea mai frumoasă haină de blană pe care-ai văzut-o vreodată.

Începu să deznoade panglicile de mătase uzate care folosiseră la împachetat.

— Firește, firește, spuse doamna Munson, modulându-și lent vorbele.

— Așa că mi-am zis: Vini Rondo, la ce naiba îți mai folosește haina aia? De ce să nu i-o dai Berthei? Vezi, Bertha, când eram la Paris am cumpărat o splendidă haină de samur, așa că-ți dai seama că n-am nevoie de două haine de blană. Ca să nu mai spun că am și o jachetă de vulpe argintie.

Doamna Munson o urmări cum desface foița din cutie și observă că unghiile amicei ei aveau lacul crăpat, că nu purta nici un inel pe degete, și brusc înțelese o mulțime de lucruri.

— Așa că m-am gândit la tine și dacă n-o vrei, n-o s-o dau nimănui, n-aș putea trăi cu gândul c-o are altcineva.

Ridică haina și o etală. Era o haină superbă, cu un luciu splendid și un aspect mătăsos. Doamna Munson întinse mâna și își plimbă degetele pe blană, răsucind firele micuțe de păr. Fără să se mai gândească, spuse:

— Cât vrei pe ea?

Doamna Munson își trase brusc mâna, ca arsă. Apoi auzi vocea scăzută și obosită a lui Vini.

— Am dat o mie de dolari pe ea. E prea mult o mie?

De pe stradă, doamnei Munson îi ajunse la urechi hărmălaia asurzitoare a copiilor și pentru prima dată se simți recunoscătoare, îi oferea șansa să se concentreze asupra unui alt lucru și să-și mai tempereze sentimentele.

— Mă tem că e prea mult. Pur și simplu nu-mi permit, zise doamna Munson cu un aer distrat, continuând să se uite la haină, prea jenată ca să privească fața interlocutoarei.

Vini aruncă haina pe canapea.

— Eu țin s-o ai tu. Nu e vorba de bani, dar cred că trebuie să mă aleg totuși cu ceva de pe urma investiției... Cât îmi poți oferi?

Doamna Munson închise ochii. Doamne, ce situație îngrozitoare, de-a dreptul îngrozitoare.

— Poate patru sute, răspunse ea cu o voce pierită.

Vini ridică haina și spuse veselă:

— Hai să vedem cum îți vine.

Merseră în dormitor și doamna Munson încercă haina în fața oglinzii mari de pe ușa dulapului. Doar câteva modificări, mânecile trebuiau scurtate și poate că trebuia s-o dea la curățat. Da, haina făcea minuni pe ea.

— O! cred că-i splendidă, Vini. Ce drăguț din partea ta să te gândești la mine.

Vini se sprijini de perete, iar chipul palid îi părea și mai extenuat în lumina puternică ce se revărsa prin ferestrele mari ale dormitorului.

— Scrie cecul pe numele meu, spuse ea absentă.

— Da, firește, zise doamna Munson revenind brusc la realitate.

Închipuie-ți, Bertha Munson are acum haină de vizon!

Se întoarseră în sufragerie și îi dădu cecul. Vini îl împături cu grijă și îl vârî în mica ei poșetă ornată cu mărgele.

Doamna Munson încercă să facă conversație, dar se izbi de un perete de indiferență la fiecare subiect. Apoi o întrebă:

— Unde ți-e soțul, Vini? Adu-l neapărat să îl întâlnească pe Albert.

La care Vini îi răspunse:

— Soțul meu? Nu l-am mai văzut de secole. Din câte știu, e încă la Lisabona.

Și cu asta, basta.

În cele din urmă, după promisiunea că va telefona a doua zi, Vini își luă rămas-bun. Doamna Munson își spuse: „Vai, sărmana Vinie, e pur și simplu o refugiată“.

Apoi își luă noua haină și se duse în dormitor. Nu putea să-i spună lui Albert cât dăduse pe ea, asta era clar. O să se supere că dăduse atâția bani. Se hotărî s-o ascundă în fundul dulapului, iar într-o bună zi avea s-o scoată la iveală și să spună: „Albert, uită-te ce vizon divin. L-am cumpărat la o licitație. L-am luat aproape de pomană.“

Cum bâjbâia prin fundul dulapului, haina se agăță de un cârlig. Trase de ea ușor și auzi îngrozită cum se sfâșie

materialul. Cu un gest rapid, aprinse lumina și observă că mâneca era ruptă. O prinse cu degetele și trase ușor. Se rupse și mai rău și continuă să se sfâșie. Cu o senzație îngrețoșată de coșmar, își dădu seama că întreaga haină era putredă.

— Dumnezeule, spuse ea, mângâindu-și trandafirul de in din păr. Am fost înșelată, înșelată cu nerușinare, și n-am ce să fac! Nu pot să fac absolut nimic!

Doamna Munson înțelese brusc că Vini n-avea să-i telefoneze nici a doua zi, nici altă dată.